

SAMARBETE FÖR BÄTTRE VÅRD

Magnus Nilsson
Områdeschef
046-17 49 25
magnus.per.nilsson@skane.se

2026-02-12

Uppföljningsrapport projekt Självskaдебeteende

Under året har nätverket för vård vid självskaдебeteende i Södra sjukvårdsregionen bedrivit ett målinriktat arbete för att förbättra vård och bemötandet av individer med självskaдебeteende.

1. Kartläggning och erfarenhetsutbyte kring bemötandeutbildningar

Under 2025 genomfördes en omfattande kartläggning av befintliga bemötandeutbildningar inom regionerna. Intervjuer hölls med utbildare, chefer och representanter från brukarföreningen Shedo för att identifiera behov, hinder och lyfta fram goda exempel. Kartläggningen visade på:

- Variation i utbildningsinsatser: Det fanns flera goda exempel medan vissa verksamhetsområden behövde återuppta sitt arbete på grund av personalomsättning och behovet av kontinuerlig kunskapsuppdatering.
- Centrala slutsatser: Befintlig utbildning från Nationella självskaडेprojektet bedömdes som väl fungerande men behövde kompletteras. Flera verksamhetsområden planerar nu för nya utbildningsinsatser och det pågår ett löpande utbyte mellan regionerna.
- Viktiga framgångsfaktorer: Tydligt mandat från ledningen, engagerade enhetschefer och uppföljning efter utbildning lyftes fram som kritiska för att förankra metoder i praktiken.

2. Löpande dialog om läget i vården

Nätverket har korresponderat och sammankallat för en dialog om vården. Behoven som identifierades inkluderade:

Fortsatt arbete med bemötandefrågor och första linjens behandling, där vissa regioner hade väl utbyggda strukturer medan andra fortsatt behöver förstärkas.

Anpassning av Nationellt högspecialiserad vård (NHV): Diskussioner fördes om hur NHV kan bättre anpassas till personer med samsjuklighet, regionala behov och med större fokus på erbjudanden om konsultation och stöd.

3. Utvecklingsarbete med NHV-vård för barn/ungdomar och vuxna

Arbetet med att sprida kunskap och förbättra tillgängligheten till NHV-vård har fortsatt under året:

Spridning av information

Detta har skett genom professionstidningar, artiklar (t.ex. i Svensk Psykiatrisk Förenings tidskrift), och presentationer på lokala, regionala och nationella nätverk för chefer och kunskapsstyrning.

Förbättrad webbinformation: Löpande arbete pågår för att öka tillgängligheten och tydligheten i information om NHV-vård.

Dialog om placerade barn och ungdomar

En särskild dialog inleddes med representanter från NHV-kliniker, Statens institutionsstyrelse och SKR, efter att det framkommit att placerade barn och ungdomar med svårbehandlat självskadebeteende inte alltid får tillgång till specialiserad eller högspecialiserad vård. Syftet är att säkerställa likvärdig vård för alla patientgrupper.

4. Sammanfattning och väg framåt

Nätverkets arbete under året har lagt grunden för fortsatta insatser inom bemötandeutbildning, kunskapspridning och anpassning av NHV-vård. Fokus kommer att ligga på:

- Uppföljning av de planerade utbildningsinsatserna.
- Löpande uppdatering av utbildningsmaterial och metoder för att möta nya kunskapsbehov.
- Fördjupat samarbete med NHV-kliniker och andra aktörer för att säkerställa tillgång till specialiserad vård för placerade barn och ungdomar.

Magnus Nilsson (PhD)

Områdeschef, Nationell Högspecialiserad Vård Psykiatri

Psykiatri och Habilitering, Lund, Region Skåne